

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **S. B.**, nar. X., bytom P.P. N. č. X., zast. JUDr. Jánom Vaškom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Prievidzi, Podjavorinskej ul. č. 3, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o zvýšení invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 26. septembra 2011, č.k. 15Sd/101/2011-51, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 26. septembra 2011, č.k. 15Sd/101/2011-51 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne **z r u š u j e** a vec jej **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 368,79 € na účet jej právneho zástupcu JUDr. Jána Vašku, advokáta Advokátskej kancelárie so sídlom v Prievidzi, Podjavorinskej ul. č. 3, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 26. septembra 2011, č. k. 15Sd/101/2011-51, potvrdil rozhodnutie z 27. januára 2011 číslo X.X.X. a z 15. apríla 2011 číslo X.X.X., ktorými odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) rozhodla, že navrhovateľke vznikol nárok na invalidný dôchodok v sume 5 604 Sk mesačne a súčasne jej vznikol nárok aj na invalidný dôchodok v sume 5 177 Sk mesačne podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s účinnosťou od 12. marca 2007. Zároveň vyslovila, že invalidné dôchodky, na ktoré vznikol nárok od 12. marca 2007 sa podľa § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení nevyplácajú a dňom 12. marca 2007 na ne zaniká nárok.

V odôvodnení poukázal aj na predchádzajúce konania, vedené na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 12Sd/286/2007 a sp. zn. 15Sd/245/2010, o odňatí invalidného dôchodku a priznaní čiastočného invalidného dôchodku navrhovateľky. Uviedol, že príslušné posudkové komisie dostatočne posúdili aj na základe vlastných vyšetrení Zdravotný stav navrhovateľky a rovnako správne zistili aj dátum vzniku jej invalidity. Navrhovateľke od 12. marca 2007 patril podľa názoru súdu prvého stupňa čiastočný invalidný dôchodok v sume 3 545 Sk mesačne, považovaný za invalidný dôchodok. Výška invalidného dôchodku, na ktorý jej vznikol nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 je 5 604 Sk mesačne a suma invalidného dôchodku, na ktorý jej vznikol nárok podľa predpisov účinných od 1. januára 2004 je 5 177 Sk mesačne a keďže je tento v nižšej sume, zanikol.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil alebo zrušil, lebo s poukazom na stav jej choroby a celkový zdravotný stav bola invalidná na psychiatrické ochorenie už skôr ako 12. marca 2007. Namietala tiež, že posudkoví lekári odporkyne sú k odporkyni v závislom postavení a preto ich posudky nie sú objektívne.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky treba vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má rok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni, za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2931 ods. 4 zákona o sociálnom poistení poistencovi, ktorému Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 a poistencovi, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006, ak nárok na výplatu týchto dôchodkov trvá aj po 31. júli 2006, sociálna poisťovňa na žiadosť preskúma trvanie invalidity podľa zákona účinného od 1. augusta 2006 a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania.

Podľa kapitoly VI. oddiel A, položka 1 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, pri postihnutí mozgu, poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu (encefalopatia demencie cievnej etiológie, ložiskové ischémie mozgu, krvácanie do mozgu) podľa písm. c) ťažká forma s narušením integrity mozgových funkcií, je stanovená miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v rozpätí od 60 % do 75 %.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka bola od 13. decembra 1990 invalidná pre stav po úraze mozgu. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke 5. augusta 1999 bola jej invalidita zmenená na čiastočnú invaliditu a následne v súlade s ustanovením § 263 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, skúmala 24. marca 2004 trvanie invalidity navrhovateľky v priebehu kontrolnej lekárskej prehliadky posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočky so sídlom v Prievidzi.

Žiadosťou z 15. januára 2007 sa navrhovateľka domáhala nového posúdenia jej zdravotného stavu na účely zvýšenia sumy invalidného dôchodku s odôvodnením, že jej zdravotný stav sa vôbec nezlepšuje, nie je schopná vykonávať fyzicky náročnú prácu, cíti sa unavená, vyčerpaná a hlavne má silné bolesti chrbtice.

V súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z.z. bol 12. marca 2007 zdravotný stav navrhovateľky posúdený podľa § 263a zákona o sociálnom poistení so záverom, že je naďalej čiastočne invalidná podľa zákona o sociálnom zabezpečení. Jej žiadosť o invalidný dôchodok bola rozhodnutím odporkyne zo 4. apríla 2007 číslo X.X.X. zamietnutá. Toto rozhodnutie odporkyne bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 14. februára 2008, č.k. 12Sd/286/2007-28, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2009, sp. zn. 7So/101/2008 a vec bola odporkyňi vrátená na ďalšie konanie.

Podľa záverov ďalšieho posudku Sociálnej poisťovne, pobočky v Prievidzi zo 16. marca 2010, bola navrhovateľka naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 zákona o sociálnom zabezpečení a súčasne bola invalidná s 55 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa zákona o sociálnom poistení od 1. augusta 2006. Posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Prievidzi MUDr. V. K. zistila, že navrhovateľka je invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %, od 5. februára 2010 na základe posledného psychologického vyšetrenia z 5. februára 2010, ktoré jej potvrdilo organický psychosyndrom s ťažkým kognitívnym deficitom. Na základe tohto posudku odporkyňa rozhodnutím z 29. júna 2010 číslo X. X. priznala navrhovateľke invalidný dôchodok od 5. februára 2010.

V dôsledku skutočnosti, že navrhovateľka žiadala späť určiť dátum vzniku invalidity, posúdil jej zdravotný stav posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Trenčíne 19. novembra 2010 s tým, že navrhovateľka je invalidná so 75 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 12. marca 2007.

Zdravotný stav navrhovateľky teda v priebehu konania posúdili posudkoví lekári Sociálnej poisťovne, pobočky aj ústredia. Pri posudzovaní jej zdravotného stavu naposledy 20. mája 2011 MUDr. L. T., posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Trenčíne zistil, že zistil že navrhovateľka má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 % a aj on dátum vzniku tejto invalidity ustanovil na 12. marca 2007.

Zo záverov posudku však vyplýva, že posudkový lekár sa nezaoberal skorším dátumom vzniku invalidity len v dôsledku skutočnosti, že odporkyňa požiadala posudkového lekára, aby sa invaliditou navrhovateľky zaoberal len do času posledného posúdenia jej zdravotného stavu 12. marca 2007. Pre takýto postup však v zákone nie je žiadny podklad, lebo úlohou posudkového lekára bolo zistiť dátum vzniku invalidity, čo v konaní nebolo preukázané.

Odporkyňa navyše nerozhodla o nároku navrhovateľky na invalidný dôchodok od 15. januára 2007, ako to žiadala vo svojej žiadosti z toho istého dňa. Posudkoví lekári sa náležite zaoberali zdravotnými poškodeniami navrhovateľky ku dňu posúdenia miery invalidity, len dostatočne neskúmali dátum jej vzniku. Po posúdení miery invalidity sa zaoberali dlhodobosťou jej zdravotných poškodení a jej vplyvom na zárobkovú schopnosť navrhovateľky a zhodne dospeli k záveru, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky je 65 % po zvýšení za iné zdravotné postihnutie o 10 %, je celkom 75 % od 12. marca 2007, nezaoberali sa však skutočným dátumom vzniku invalidity navrhovateľky v uvedenom rozsahu, hoci iné určenie dátumu invalidity mohlo mať vplyv na výpočet výšky dôchodku, aj na určenie dátumu, od ktorého má navrhovateľka nárok na jeho výplatu. Bez takto vykonaného dokazovania však preskúmané rozhodnutia odporkyne nie sú doložené dostatočne vykonaným dokazovaním.

Preskúmané rozhodnutia odporkyne sa však priečia zákonu aj z dôvodu, že podľa ich obsahu navrhovateľke vznikol nárok na dva invalidné dôchodky, od 12. marca 2007, ale súčasne obsahujú aj výrok, že tieto dôchodky sa navrhovateľke nevyplácajú a dňom 12. marca 2007 na ne zaniká nárok. Takéto rozhodnutia nezodpovedajú § 293l ods. 4 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého pri súbehu dôchodkov rovnakého druhu, patrí na výplatu dôchodok vyšší a nárok na nižší dôchodok a jeho výplatu, zaniká. Pre záver o zániku nároku na obidva takéto dôchodky neexistuje právny podklad.

Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutia odporkyne nepovažoval za vecne správne a zodpovedajúce zákonu. Okrem toho rozhodnutia odporkyne z 27. januára 2011 číslo X.X.X. a z 15. apríla 2011 číslo X.X.X., sú nepreskúmateľné, lebo obsah výroku týchto rozhodnutí nezodpovedá ich odôvodneniu. Vzhľadom na rozpor výrokov týchto rozhodnutí so zákonom, ale z dôvodu rozporov výroku rozhodnutí ich odôvodneniami odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nezodpovedá zákonu. Podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP, preto rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, rozhodnutia odporkyne zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie s tým, že odporkyňa má povinnosť opätovne

rozhodnúť o žiadosti navrhovateľky o zvýšenie jej invalidného dôchodku z 15. januára 2007 a súčasne má povinnosť rozhodnúť v súlade so zákonom a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť.

Navrhovateľka bola v konaní úspešná, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov konania v zmysle § 250k OSP, pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia podľa § 11 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Trovy pozostávajú zo štyroch úkonov, a t: prevzatie a príprava zastúpenia, 16. februára 2011, spísanie návrhu, účasť na pojednávaní na krajskom súde 26. septembra 2011 a podanie odvolania z 31. októbra 2011, t.j. za jeden úkon $57 \text{ €} + 7,41 \text{ €}$ režijný paušál = $64,41 \text{ €} \times 4 = 257,64 \text{ €}$ + cestovné na pojednávanie služobným motorovým vozidlom $37,05 \text{ €}$ + náhrada za premeškaný čas – cesta na pojednávanie a späť $6 \times \text{pol hodina} \times 12,35 \text{ €} = 74,10 \text{ €}$, spolu celkom $368,79 \text{ €}$.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. decembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová